

SASB-standardin edellyttämien tietojen esiintyminen Suomessa
toimivien rakennusyhtiöiden raporteissa

Kandidaatin tutkielma
Jussi Luukkonen
Aalto-yliopiston Kauppakorkeakoulu
Laskentatoimi
Kevät 2024

Tekijä Jussi Luukkonen

Työn nimi SASB-standardin edellyttämien tietojen esiintyminen Suomessa toimivien rakennusyhtiöiden raporteissa

---

Tutkinto Kauppatieteiden kandidaatti

Koulutusohjelma Laskentatoimi

Työn ohjaaja Jari Melgin

Hyväksymisvuosi

Sivumäärä 18+4

Kieli Suomi

2024

Tiivistelmä

Kandidaatintutkielmassani keskitytään suurten Suomessa toimivien rakennusalan yhtiöiden kestävyystiedon raportointiin vapaaehtoisen SASB-standardin näkökulmasta. Lähimenneisyyteen asti vastuullisuus- ja kestävyysraportointi on ollut hyvin vapaamuotoista, vaikeuttaen yritysten vertailua esimerkiksi sijoittajan näkökulmasta. Vuonna 2023 julkaistut IFRS S1 ja S2 tarkentavat pakollisen raportoinnin muotoa ja laajuutta.

Uudet IFRS vastuullisuusraportointistandardit nojaavat vahvasti vapaaehtoisiiin SASB raportointistandardeihin ja oletuksena on, että jatkossakin pakolliset IFRS-standardit tulevat pohjautumaan niihin. Tämän takia juuri SASB on mielekäs tapa tutkia raportoinnin laajuutta kohderyhmässä.

Tutkielman tavoitteena on selvittää kohderyhmän yritysten raportoinnin laajuus SASB:n näkökulmasta. Tutkielmassa tarkastellaan kohderyhmän yritysten raportoinnin laajuutta ja eroavaisuuksia. Kohderyhmänä toimii 5 suurta Suomessa toimivaa rakennusalan yhtiötä; YIT Oyj, Skanska AB, SRV Yhtiöt Oyj, NCC AB ja GRK Infra Oyj. SASB on kehitetty kilpailijoiden vertailuun ja se sisältää eri raportointistandardit eri alan yrityksille, joten samoilla markkinoilla toimivien suurten yritysten vertailu on mielekästä.

Rakennusala on menneisyydessä tunnettu muun muassa veronkierrosta ja hämäristä liiketoimista. Tästä syystä juuri rakennusalan raportoinnin tutkiminen onkin erityisen mielenkiintoista.

Avainsanat SASB, IFRS, Kestävyys, Raportointi, Kestävyysraportointi, Rakennusala

---

Author Jussi Luukkonen

Title of thesis The presence of information required by the SASB standard in the reports of construction companies operating in Finland

---

Programme Bachelor of Science and Business Administration

Major Accounting

Thesis supervisor Senior Fellow, Jari Melgin, PhD Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.

Date 15.05.2024

Number of pages 18+4

Language Finnish

Abstract

In my Bachelor's thesis, I focus on the sustainability reporting of large construction companies operating in Finland from the perspective of the voluntary SASB standard. Until recently, responsibility and sustainability reporting has been quite informal, making it difficult to compare companies, particularly from an investor's perspective. The IFRS S1 and S2 standards, published in 2023, clarify the format and scope of mandatory reporting

The new IFRS sustainability reporting standards heavily rely on the voluntary SASB reporting standards, and it is assumed that future mandatory IFRS standards will continue to be based on them. Therefore, SASB is a relevant way to study the scope of reporting within the target group.

The aim of the thesis is to determine the extent of reporting by the target group companies from the SASB perspective. The thesis examines the breadth and differences in reporting among the target group companies. The target group consists of five large construction companies operating in Finland: YIT Oyj, Skanska AB, SRV Yhtiöt Oyj, NCC AB, and GRK Infra Oyj. SASB is designed for competitor comparison and includes different reporting standards for companies in different sectors, making the comparison of large companies operating in the same market meaningful.

The construction industry has historically been known for issues such as tax evasion and shady business practices. For this reason, studying the reporting practices in the construction sector is particularly interesting.

Keywords SASB, IFRS, Sustainability, Reporting, Construction

Sisällysluettelo

1	<u>JOHDANTO</u>	1
1.1	JOHDATUS AIHEESEEN	1
1.2	TUTKIMUSKYSYMYS JA TUTKIELMAN TAVOITTEET	1
1.3	TUTKIELMAN RAKENNE	2
2	<u>TEORIA JA AIKAISEMPI KIRJALLISUUS</u>	3
2.1	KESTÄVYYDEN MERKITYS RAKENNUSALALLA	3
2.1.1	MITÄ KESTÄVÄ KEHITYS JA KESTÄVYYS ON.....	3
2.1.2	MIKSI KESTÄVYYSRAPORTOINTIA TEHDÄÄN.....	4
2.2	TEORIAT	4
2.2.1	INSTITUTIONAALINEN TEORIA	4
2.2.2	SIGNAALITEORIA.....	5
2.2.3	SIDOSRYHMÄTEORIA.....	5
2.3	SASB	6
2.3.1	SASB ENGINEERING & CONSTRUCTION SERVICES	6
2.3.2	SASB JA IFRS.....	7
2.4	CSR	8
3	<u>TUTKIMUSAINEISTO JA TUTKIMUSMENETELMÄT</u>	9
3.1	AINEISTON ESITTELY	9
3.1.1	SKANSKA AB	10
3.1.2	NCC AB	10
3.1.3	YIT OYJ.....	11
3.1.4	SRV YHTIÖT OYJ	11
3.1.5	GRK INFRA OYJ.....	12
4	<u>TUTKIMUSOSIO</u>	13
4.1	TAUSTATIEDOT	13
4.2	ERIKOISHUOMIOT	13
4.3	TULOKSET	14
4.3.1	KOHDAT 1–2; PROJEKTIKEHITYKSEN YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET	15
4.3.2	KOHDAT 3–4; RAKENTEELLINEN INTEGRITEETTI JA TURVALLISUUS	15
4.3.3	KOHTA 5; TYÖVOIMAN TERVEYS JA TURVALLISUUS	15
4.3.4	KOHDAT 6–7; RAKENNUSTEN JA INFRAN ELINKAAREN YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET	16
4.3.5	KOHDAT 8–10; LIIKETOIMINTAKOKONAISUUDEN ILMASTOVAIKUTUKSET.....	16
4.3.6	KOHDAT 11–13; LIIKETOIMINNAN ETIIKKA	16
4.3.7	KOHDAT 14–16; AKTIIVISUUS.....	17
4.4	TULOSTEN ANALYSOINTI	17
5	<u>YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET</u>	18
6	<u>LÄHTEET</u>	19

1 Johdanto

1.1 Johdatus aiheeseen

Pohjoismaalaisten yritysten kestävyysraportointi on ollut viime vuosiin asti todella vapaamuotoista ja eri raportointistandardien käyttö vaikeuttaa yritysten vertailua esimerkiksi sijoittajien ja rahoittajien näkökulmasta. Yhdysvaltalaislähtöisen Sustainability Accounting Standards Boardin (SASB) standardien sisällyttäminen yritysten raportointiin on yksi tavoista, jolla yritys voi osoittaa avoimuutensa ja sitoutumisen kestävään kehitykseen.

SASB-raportointikehitys on luotu yritysten välisen vertailun helpottamiseksi, joten vahvasti samoilla markkinoilla kilpailevat yritykset ovat mielekäs valinta tutkimukselle. Suomi tarjoaa erityisen lähtökohdan tutkimukselle, sillä osa kohderyhmän yrityksistä toimii toistensa kilpailijoina useissa eri maissa. Suomen rakennusmarkkinat ovat olleet jyrkässä laskusuhdanteessa viime ajat, johtuen pääosin nousseista koroista ja kustannuksista (Rakennusteollisuus, 2024). Laaja raportointi oletusarvoisesti parantaa yritysten asemaa markkinoilla ja auttaa luomaan etua suhteessa kilpailijoihin.

Tarkasteleltavana standardina juuri SASB on erityisen mielenkiintoinen, johtuen SASB:n ja IFRS:n välisestä suhteesta. IFRS-standardit ovat suunniteltu tarjoamaan yhtenäiset ja vertailukelpoiset raportointikäytännöt yritysten taloudelliselle tiedolle. Kyseiset standardit ovat laajalti hyväksytyjä monissa maissa ja niitä käytetään ohjaamaan yritysten taloudellista raportointia, kuten tuloslaskelmaa ja tasetta. SASB siirtyi IFRS Foundationin alle vuonna 2022 jonka seurauksena SASB on muodostanut pohjan uusille IFRS S1 ja S2 standardeille, jotka ovat IFRS:n ensimmäiset pakolliset kestävyysraportointistandardit (SASB). Voidaan siis olettaa, että SASB vaikuttaa myös tulevaisuudessa pakollisen raportoinnin kehitykseen.

1.2 Tutkimuskysymys ja tutkielman tavoitteet

Tämän tutkimuksen ensisijaisena tavoitteena on tutkia ja arvioida, kuinka kattavasti ja tehokkaasti SASB-standardin vaatimat tiedot on integroitu valittujen Pohjoismaisten rakennusalan yritysten raportointikäytäntöihin. Tutkimuksen tärkeys korostuu erityisesti,

kun otetaan huomioon rakennusalan viimeaikaiset taloudelliset haasteet sekä sijoittajien ja muiden sidosryhmien kasvavat odotukset yritysten läpinäkyvyydestä ja vastuullisuudesta. Tämän tutkimuksen tulokset tarjoavat tietoa siitä, kuinka yritykset kommunikoivat taloudellisesti merkittävistä kestävyysriskeistään.

Tutkimuskysymys:

Kuinka laajasti rakennusalan yhtiöt raportoivat taloudellisesti olennaista kestävyystietoa SASB-standardin näkökulmasta?

1.3 Tutkielman rakenne

Tutkielma on toteutettu kirjallisuuskatsauksena ja tutkimusosiona. Kirjallisuuskatsuksessa kerrotaan yleisesti SASB-standardeista, niiden ja IFRS:n suhteesta ja nykyisistä raportointikäytännöistä. Tutkimuksen teoreettisena lähtökohtana toimii institutionaalinen- signaali- ja sidosryhmäteoria.

Tutkimusosiossa kerrotaan tutkimuksen kohteena olevien yhtiöiden raporteista saadut tulokset ja niiden eroavaisuudet. Saadut tulokset esitetään taulukkomuodossa vertailtavuuden helpottamiseksi.

Viimeisessä osiossa käydään yhteenvedona läpi tulokset sekä niistä seuranneet johtopäätökset.

2 Teoria ja aikaisempi kirjallisuus

2.1 Kestävyyden merkitys rakennusalalla

Rakennusala on globaalisti yksi suurimmista toimialoista, mitattuna niin taloudellisesti kuin ympäristönkin kannalta. Taloudellinen vaikutus on erittäin huomattava, sillä Suomen kansallisvarallisuudesta noin 565 miljardia euroa on sidottu rakennuksiin, infraan ja maa-alueisiin (Rakennusteollisuus, 2021). Lisäksi alan osuus vuosittaisesta bruttokansantuotteesta on noin 6,5 prosenttia (Rakennuslehti, 2023).

Myös ympäristövaikutukset rakennusalalla ovat hyvin merkittäviä. Rakennettu ympäristö ja rakennusala vastaa 37 prosentista maailman kasvihuonekaasupäästöistä (UN, 2023). Lisäksi rakennusalan tuotteet ovat lähes poikkeuksetta hyvin pitkäikäisiä. Tästä syystä tuotteet tuottavat erilaisia päästöjä ja ympäristöhaittoja pitkään koko elinkaarensa ajan. Kestävään kehitykseen sitoutuakseen yritysten onkin otettava nämä seikat huomioon jo suunnitteluvaiheessa. Erilaisilla toimintatavoilla ja materiaalivalinnoilla lopputulokseen on mahdollista vaikuttaa merkittävästi.

2.1.1 Mitä kestävä kehitys ja kestävyys on

Ympäristöministeriö määrittelee kestävän kehityksen nettisivuillaan seuraavasti: ”Kestävä kehitys on maailmanlaajuisesti, alueellisesti ja paikallisesti tapahtuvaa jatkuvaa ja ohjattua yhteiskunnallista muutosta, jonka päämääränä on turvata nykyisille ja tuleville sukupolville hyvät elämisen mahdollisuudet. Tämä tarkoittaa myös, että ympäristö, ihminen ja talous otetaan tasavertaisesti huomioon päätöksenteossa ja toiminnassa.” (Ympäristöministeriö, 2023). Kestävä kehitys jaetaan kolmeen alaluokkaan, jotka ovat ekologinen-, taloudellinen- ja sosiaalinen ja kulttuurillinen kestävyys.

YK julkaisi vuonna 2015 kestäväälle kehitykselle 17 päätavoitetta, jotka ovat tavoitteena saavuttaa vuoteen 2030 mennessä (YK, 2015). Kyseiset päätavoitteet jakautuvat vielä erikseen aiheittain 169 alatavoitteeseen. Muutamat tavoitteet ovat suoraan liitännäisiä rakennusalaan, kuten tavoitteet numero 8, 9, 11, ja 12. Myös loppuihin tavoitteisiin rakennusalan yritykset pystyvät vaikuttamaan vähintäänkin välillisesti.

2.1.2 Miksi kestävyysraportointia tehdään

Kestävyysraportoinnin syyt voidaan jakaa kolmeen eri luokkaan, joista ensimmäinen on läpinäkyvyys. Yritysten tulee olla toimissaan avoimia, jotta negatiiviset toimet eivät jäisi piiloon. Mikäli raportointia ei olisi, houkutus kestävän kehityksen vastaisiin toimiin voisi olla korkeampi.

Toinen syy on vertailukelpoisuus. Kun useat saman alan yritykset julkaisevat olennaista kestävyystietoa säännöllisesti, vertailu muihin yrityksiin on helpompaa. Vertailua voivat hyödyntää esimerkiksi sidosryhmät sekä yritykset itse arvioidessaan toimiansa laajuutta ja riittävyyttä.

Kolmas syy on sidosryhmien luottamuksen lisääminen. Laaja raportointi parantaa esimerkiksi sijoittajien ja osakkeenomistajien luottamusta informaation lisääntyessä.

2.2 Teoriat

Kestävyysraportointia tarkastellessa voidaan nostaa esiin todella monia erilaisia teorioita, riippuen näkökulmasta ja kontekstista. Monet teoriat ovat osittain samankaltaisia toistensa kanssa, mutta kaikki esittelemäni teoriat tuovat esiin erillisen näkökulman. Keskityn kolmeen teoriaan, jotka tukevat näkemystä laajan raportoinnin positiivisista puolista.

2.2.1 Institutionaalinen teoria

Institiutionaalisen teorian mukaan yritykset ja organisaatiot noudattavat yhteiskunnallisia sääntöjä ja normeja saadakseen legitimitettä ja toimintamahdollisuuksia yhteiskunnalta. Teorian mukaan yritykset saattavat muuttaa toimintaansa jopa vaadittua paremmaksi saavuttaakseen yleisen hyväksynnän (Meyer & Rowan, 1977). Teoriaa on kehitetty vuosien aikana yhä pidemmälle ja se käsittelee syvällisesti kestävän sosiaalisen rakenteen aspekteja, kuten sääntöjä, normeja ja rutiineita (Scott, 2001).

Institiutionaalisen teorian voi johtaa suoraan myös kestävyysraportointiin. Vaikka yritysten ei nykyisen säädännön mukaan tarvitsisi avata kestävyystään tietyllä tyylillä ja laajuudella, useat yritykset silti tekevät sen saavuttaakseen yhteiskunnan, jonka sisällä muun muassa sijoittajat ja muut sidosryhmät ovat, hyväksynnän.

Hyvin lähellä institutionaalista teoriaa on myös legitimititeettiteoria, joka keskittyy enemmän yksittäisen organisaation pyrkimyksiin saada yhteiskunnallista hyväksyntää, kuin laajempiin rakenteisiin.

2.2.2 Signaaliteoria

Signaaliteorian mukaan yritykset jakavat tietoa toimistaan vähentääkseen tiedon epäsymmetriaa ja lisätäkseen luotettavuuttaan osapuolten välillä. Teorian on alun perin kehittänyt Michael Spence 1970-luvulla työmarkkinoita varten (Spence, 1973). Tämä teoria voidaan johtaa suoraan myös kestävyysraportointiin.

Kestävyysraportoinnin kontekstissa yritykset käyttävät erilaisia raportointikehyksiä signaloidakseen sitoutumisensa kestäviin käytäntöihin. Raportoimalla läpinäkyvästi kestävyystoimistaan yritykset pyrkivät vähentämään tiedon epäsymmetriaa heidän ja sidosryhmiensä välillä ja sitä kautta parantamaan mainettaan ja houkuttelevuuttaan osoittamalla vastuullisuuttaan sosiaalisten ja ympäristöllisten vaikutusten hallinnassa.

2.2.3 Sidosryhmäteoria

Sidosryhmäteoria on yksi keskeisimmistä organisaatioteorioista. Teoria keskittyy selittämään, kuinka organisaatiot hallitsevat ja tasapainottavat moninaisia sidosryhmiensä intressejä. R. Edward Freemanin 1984 tunnetuksi tuoma teoria korostaa, että yrityksen menestyksen kannalta on kriittistä tunnistaa ja ottaa huomioon kaikki sidosryhmät, joihin yrityksen toiminta vaikuttaa tai jotka vaikuttavat yrityksen toimintaan (Freeman et al, 2010).

Sidosryhmäteoriaa voidaan soveltaa kestävyysraportoinnissa selittämään, miksi ja miten organisaatiot raportoivat toimintansa ympäristöllisistä, sosiaalisista ja taloudellisista vaikutuksista. Kestävyysraportointi nähdään keinona kommunikoida sidosryhmille yrityksen vastuullisuudesta ja sen pyrkimyksistä vastata näiden odotuksiin. Raportointi ei ainoastaan vahvista yrityksen mainetta ja läpinäkyvyyttä, vaan lisäksi auttaa yrityksiä hallitsemaan riskejä ja mahdollisuuksia, joita sidosryhmien vaatimukset voivat aiheuttaa.

2.3 SASB

Sustainability Accounting Standards Board (SASB) on vuonna 2011 perustettu voittoa tavoittelematon organisaatio, jonka tavoitteena on luoda yrityksille ja sijoittajille ”yhteinen kieli” taloudellisesti merkittävien kestävyystekijöiden kommunikoimiseen. SASB tarjoaa toimialakohtaisia raportointistandardeja, joiden avulla yritykset voivat kertoa taloudellisesti merkittävistä kestävyysriskeistä ja -mahdollisuuksista sijoittajille (SASB)

Raportointistandardeja on tällä hetkellä kehitetty 77:lle eri toimialalle. Toimialakohtaiset raportointistandardit helpottavat yritysten vertailtavuutta keskenään. Tämän tutkielman kontekstissa standardit Home Builders ja Engineering & Construction Services nousevat olennaisiksi. Home Builders on rajattu koskemaan ainoastaan yrityksiä, jotka kehittävät ja/tai rakentavat asuinkiinteistöjä. Engineering & Construction Services koskee yhtiöitä, jotka tarjoavat suunnittelua, rakentamista, designiä, urakointia ja muita vastaavia palveluita infrastruktuuri- ja ei-asuinkiinteistöiden rakentamishankkeisiin.

Kaikki vertailuryhmän yritykset eivät harjoita asuntorakentamista, mutta jokaisella on portfoliossa esimerkiksi julkisten rakennusten tai infrastruktuurin rakentamista. Koska Home Builders on rajattu tiukasti ainoastaan kodinrakentajiin, keskitymme tässä tutkielmassa vertailemaan yrityksiä Engineering & Construction Services -standardin viitekehyksessä.

2.3.1 SASB Engineering & Construction Services

Engineering & Construction Services -standardi sisältää 6 pääaihetta, joiden alla on yhteensä 13 mitattavaa tekijää. Lisäksi standardiin kuuluu ”Activity metric”, joka mittaa yrityksen tämänhetkisen toiminnan kokoa. Mitattavat tekijät ilmoitetaan kolmea kohtaa lukuun ottamatta kvantitatiivisesti ja loput kohdat on tarkoitettu raportoitavaksi ”keskustelun ja analyysin” avulla.

Standardin 13+3 mitattavaa tekijää suomennettuna ovat seuraavat:

1. Ympäristölupien, -standardien ja -määräysten noudattamatta jättämisten määrä.
2. Selostus menettelyistä, joilla arvioidaan ja hallitaan hankkeiden suunnitteluun, sijoituspaikan valintaan ja rakentamiseen liittyviä ympäristöriskejä.
3. Virheisiin ja turvallisuuteen liittyvien jälkityökustannusten määrä.

4. Virheisiin ja turvallisuuteen liittyviin vaaratilanteisiin liittyvistä oikeudenkäynneistä aiheutuneiden rahallisten tappioiden kokonaismäärä.
5. (1) Kirjattavien vaaratapahtumien kokonaismäärä (TRIR) ja (2) kuolemantapausten määrä a) välittömien työntekijöiden ja b) sopimussuhteisten työntekijöiden osalta.
6. Kolmannen osapuolen moniulotteisen kestävyysstandardin mukaisesti sertifioitujen hankkeiden lukumäärä (1) ja tällaiseen sertifiointiin pyrkivien aktiivisten hankkeiden lukumäärä (2).
7. Selostus prosessista, jolla toimintavaiheen energia- ja vesitehokkuusnäkökohdat sisällytetään hankkeiden suunnitteluun ja toteutukseen.
8. Tilauskannan määrä (1) hiilivetyihin liittyvissä hankkeissa ja (2) uusiutuviin energialähteisiin liittyvissä hankkeissa.
9. Hiilivetyihin liittyvien hankkeiden tilauskannan peruutusten määrä
10. Ilmastonmuutoksen hillitsemiseen liittyvien muiden kuin energiahankkeiden tilauskannan määrä.
11. 1) Aktiivisten hankkeiden määrä ja (2) keskeneräiset hankkeet maissa, jotka ovat Transparency Internationalin korrupTIONÄKEMYSINDEXIN 20 alhaisimmalla sijalla.
12. 1) Lahjonta- tai korrupTiosyytteisiin ja 2) kilpailunvastaisiin käytäntöihin liittyvistä oikeudenkäynneistä aiheutuneiden rahallisten tappioiden kokonaismäärä.
13. Kuvaus menettelytavoista ja käytännöistä, joilla ehkäistään 1) lahjontaa ja korrupTiota sekä 2) kilpailunvastaista toimintaa hankkeiden tarjousmenettelyissä.
14. Aktiivisten hankkeiden määrä
15. Valmistuneet hankkeet
16. Tilauskannan rahallinen arvo

2.3.2 SASB ja IFRS

SASB on alun perin Yhdysvalloissa perustettu organisaatio, joka sulautui kesäkuussa 2021 International Integrated Reporting Council:n (IIRC) kanssa Value Reporting Foundationiksi (VRF). Kyseinen sulautuminen johtui yritysten ja sijoittajien toiveesta selkeyttää ja yksinkertaistaa kestävyysraportointia (SASB).

Marraskuussa 2021 IFRS Foundation julkaisi suunnitelman perustaa International Sustainability Standards Board:n (ISSB) kehittääkseen maailmalaajuiset korkeatasoiset kestävyysraportointistandardit. Osana suunnitelmaa IFRS Foundation kertoi suunnittelevansa

yhdistymistä VRF:n ja Climate Disclosure Standards Board:n (CDSB) kanssa, joka toteutui lopulta elokuussa 2022. (IFRS, 2021)

ISSB julkaisi ensimmäisen luonnoksen, Draft IFRS S1 General Requirements for Disclosure of Sustainability-related Financial Information, tulevasta raportointistandardista maaliskuussa 2022. Käsiteltyään luonnoksesta saadun palautteen ISSB julkaisi viralliset IFRS S1 ja S2 -standardit kesäkuussa 2023. Kyseiset standardit tulevat voimaan tammi-kuussa 2024 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla (IFRS, 2023).

2.4 CSRD

Tilikaudesta 2024 lähtien eurooppalaisille suurille pörssiyrityksille tulee pakolliseksi raportoida myös uuden Corporate Sustainability Reporting Directive:n (CSRD) mukaan. CSRD:n tarkoitus on IFRS S1 ja S2 tavoin yhdenmukaistaa raportointitapoja ja tarjota vertailukelpoista tietoa yrityksen kestävyystoimista sidosryhmille. CSRD on jatkoa ja laajennusta aikaisemmalle direktiiville, joka tunnetaan nimellä NFRD (Non-Financial Reporting Directive). Tilikaudesta 2025 eteenpäin raportointivelvollisuus laajenee Suomessa yrityksiin, jotka täyttävät vähintään kaksi seuraavista kolmesta ehdosta (Greenstep, 2024):

1. Yli 250 työntekijää
2. Yli 40 miljoonan euron liikevaihto tai
3. Yli 20 miljoonan euron tase

3 Tutkimusaineisto ja tutkimusmenetelmät

Metodologisesti tutkimus nojaa laadulliseen analyysiin, jossa tarkastellaan SASB-standardien mukaisia raportointikäytäntöjä ja niiden toteutusta kohderyhmän yrityksissä. Analyysi kattaa viiden suuren Suomessa toimivan rakennusalan yrityksen vuosi- ja vastuullisuusraportit, jotka tarjoavat kattavan kuvan alan raportointikäytännöistä. Tutkimuksessa tarkastellaan myös mahdollisia eroja yritysten välisissä raportointitavoissa ja pyritään tunnistamaan niiden parhaat käytännöt sekä mahdolliset haasteet.

Tutkimuksen suurimpia rajoituksina ovat sen fokus vain Pohjoismaisiin rakennusalan yrityksiin, mikä voi rajoittaa tulosten sovellettavuutta muihin alueisiin ja toimialoihin. Lisäksi, koska tutkimus perustuu yritysten julkisiin raportteihin, se ei ota huomioon mahdollisia sisäisiä strategioita tai motiiveja, jotka voivat vaikuttaa raportointiin. Oletuksena on, että yritykset raportoivat rehellisesti ja mahdollisimman kattavasti, mikä ei välttämättä pidä paikkaansa. Tämän vuoksi tutkimuksen tuloksia tulee tarkastella kriittisesti, ottaen huomioon mahdolliset vääristymät ja puutteet raportoinnissa.

3.1 Aineiston esittely

Tutkimuksessa tarkastellaan viittä Suomessa toimivaa rakennusalan yhtiötä, joista yksikään ei raportoi suoraan SASB:n mukaan. Tutkittavista yrityksistä otetaan huomioon koko konsernin tiedot, sillä esimerkiksi Skanska ja NCC eivät tee suomalaisista tytäryhtiöistä huolimatta tarkkaa raportointia pelkästään Suomen osalta. Skanskan ja NCC:n liikevaihto on muutettu euroiksi 18.04.2024 kurssilla 1 SEK = 0,09€.

Nimi	Liikevaihto (milj. euroa)	Henkilöstö
Skanska	13496	27256
NCC	4892	12243
YIT	2163	4300
SRV	610	800
GRK	546	1025

Taulukko 1, Tutkittavien yhtiöiden liikevaihto ja keskimääräinen henkilöstö vuonna 2023

3.1.1 Skanska AB

Skanska AB on vuonna 1887 perustettu ruotsalainen rakennusalan yritys, jolla on ollut nykymuotoista toimintaa Suomessa vuodesta 1994 (Skanska, 2022). Skanska toimii tällä hetkellä yhdeksätoista maassa, ja se toteuttaa yleistä rakentamista, kiinteistökehitystä ja kiinteistösijoittamista (Skanska, 2024).

Skanska on vertailtavista yrityksistä selkeästi suurin, millä tahansa mittarilla verrattuna. Koko maailmankin tasolla Skanska sijoittuu useilla mittareilla 10 suurimman rakennusalan yrityksen joukkoon, joten voidaan puhua todellisesta jättiläisestä. Yhtiö on vertailuryhmän ainoa, jolla on toimintaa Euroopan ulkopuolella (USA).

Skanska julkisesti noteerattu yhtiö, se listautui vuonna 1965 Tukholman pörssiin (Skanska, 2016). Suurimmat osakkeenomistajat ovat pääosin suuria pääomasijoitusyhtiöitä. Huomionarvoista on Skanskan työntekijöiden 6,1 prosentin omistusosuus yhtiöstä.

3.1.2 NCC AB

NCC AB on vuonna 1989 kahden ruotsalaisen rakennusalan yrityksen fuusioista syntynyt yhtiö, jonka kotipaikkana Skanskan tapaan on Ruotsi. NCC aloitti toimintansa Suomessa vuonna 1996 ostamalla Rakennustoimisto A. Puolimatka Oy:n. Yhtiö kertoo toteuttavansa rakennus- infrastruktuuriprojekteja, asfaltin ja kivimateriaalien tuotantoa sekä kiinteistökehittämistä (NCC).

Kooltaan NCC on tarkasteluryhmän toiseksi suurin, mitattuna liikevaihdolla ja henkilöstömäärällä. Toiminta-alueena yhtiöllä on Ruotsi, Norja, Tanska ja Suomi. Yhtiö kertoo liikevaihdon Suomesta olleen noin 500 miljoonaa euroa vuonna 2022, uudempia tietoja ei ole saatavilla.

NCC on listattu Tukholman pörssiin kahdella osakesarjalla. Suurimmat omistajat ovat Skanskan tapaan suuria pääomasijoitusyhtiöitä, lukuun ottamatta ruotsalaista eläkerahastoa ja vakuutusyhtiötä.

3.1.3 YIT Oyj

YIT Oyj on suomalainen vuonna 1961 nykymuotoisena toimintansa aloittanut rakennusyhtiö. YIT:n juuret ulottuvat 1910-luvun Suomen suurruhtinaskuntaan, jolloin ruotsalainen insinööritoimisto perusti maahan sivutoimipisteen. Yhtiö kertoo toteuttavansa asumis- ja toimitila- ja infrarakentamista ja -kehittämistä, jonka lisäksi yhtiö toteuttaa kiinteistösijoittamista muun muassa Mall of Triplan kohdalla (YIT).

YIT on vertailuryhmän kolmanneksi suurin liikevaihdolla ja henkilöstömäärällä mitattuna, jonka lisäksi yhtiö on suurin suomalainen rakennusalan yritys. YIT harjoittaa liiketoimintaa kahdeksassa eri maassa, jonka lisäksi sillä oli huomattava määrä toimintoja Venäjällä vuoteen 2022 asti.

YIT:n osake on noteerattu Helsingin pörssissä, jossa sillä on liikkeelle laskettuna yksi osakesarja. Suurimpiin omistajiin kuuluu aiempien tapaan sijoitus- ja eläkevakuutusyhtiöitä, jonka lisäksi kymmenen suurimman omistajan joukkoon mahtuu myös yksittäisiä henkilöomistajia. Huomionarvoista on kahden suvun, Ehrnroothien ja Penttien, vahva omistusosuus.

3.1.4 SRV Yhtiöt Oyj

SRV Yhtiöt Oyj on suomalainen vuonna 1987 toimintansa aloittanut rakennusalan yhtiö, joka toteuttaa asunto-, toimitila- ja infrarakentamista. Lisäksi yhtiö tarjoaa talotekniikka-, energia- ja elinkaaripalveluita.

SRV on selkeästi pienempi kuin YIT, niin liikevaihdolla kuin henkilöstömäärälläkin mitattuna. Yhtiön liikevaihto on ollut viime vuodet rajussa laskussa, vielä vuonna 2019 se ylitti miljardin euron rajan. SRV on vertailuryhmän ainoa yritys, jonka liiketoiminta on keskittynyt pääosin ainoastaan Suomeen. (SRV)

YIT:n tapaan myös SRV:n osake on noteerattu Helsingin pörssissä yhdellä osakesarjalla. Suurimpiin osakkeenomistajiin kuuluu muiden tapaan pääomasijoitus-, eläke- ja henkivakuutusyhtiöitä. (SRV)

3.1.5 GRK Infra Oyj

Vertailuryhmän pienin yritys on vahvaa kasvua viime vuodet tehnyt suomalainen GRK Infra Oyj, joka omistaa Suomessa, Ruotsissa ja Virossa toimivat maayhtiöt. GRK:n historia ulottuu vuoteen 1983, jolloin toiminta aloitettiin kiinteistöjen rakentamisella ja omistamisella. Nykymuotoinen GRK aloitti toimintansa vuonna 2010 uusien osakkaiden liittyessä yhtiöön ja nykyään GRK:n liiketoiminta koostuu infrarakentamisesta ja ympäristöliiketoiminnasta. (GRK)

GRK on vertailuryhmän pienin liikevaihdollisesti mitattuna. Liikevaihto on ollut kuitenkin todella kovassa kasvussa, vuosien 2010 ja 2023 välissä liikevaihto on noussut 10 miljoonasta eurosta 546 miljoonaan euroon. Vuoden 2023 liikevaihto nousi vaikeasta markkinatilanteesta huolimatta 21 prosenttia verrattuna edellisvuoteen. Yhtiö harjoittaa liiketoimintaa Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa. (GRK)

GRK on vertailuryhmän ainoa ei-pörssinoteerattu yhtiö, jonka johdosta suurimmista osakkeenomistajista ei löydy tietoa julkisista lähteistä. Yhtiö on kertonut tammikuussa 2022 selvittävänsä listautumisannin mahdollisuutta, mutta oletettavasti Venäjän aloittama hyökkäys Ukrainaan on vaikeuttanut suunnitelmia. (GRK, 2022)

4 Tutkimusosio

4.1 Taustatiedot

Yksikään vertailuryhmän yrityksistä ei tee raportointia suoraan SASB:n mukaan, joten yritykset ovat vertailukelpoisia keskenään. Kaikki seuraavaksi esitetettävät löydökset on kerätty yhtiöiden vuoden 2023 vuosikertomuksista ja vastuullisuusliitteistä.

Skanska, NCC, YIT ja SRV käyttivät raportoinnissaan GRI-standardeja, GRK ei mitään selkeästi mainittua. Skanskan GRI-raportissa on otettu huomioon myös osa SASB-standardeista, mutta usean standardin kohdalla yhtiö ilmoittaa, että tietoa ei löydy kyseisestä vuosikertomuksesta. Lisäksi koska raportti on tehty GRI:n mukaan, osa ilmoitetuista SASB-kohdista on hyvin vaikeaselkoisia tai kaukaa haettuja. SASB:n osittainen huomioiminen liittyy Skanskan liiketoimintaan Yhdysvalloissa.

4.2 Erikoishuomiot

Taulukossa on nähtävillä tutkimuksen tulokset ja mahdolliset erityishuomiot. Erikoishuomiota on viisi kappaletta ja on merkitty numeroin seuraavasti;

(1) = SRV ei ole saanut sakkoja tai sanktioita lakien tai sääntöjen noudattamatta jättämisestä. Voidaan siis olettaa, ettei standardin mukaisia noudattamatta jättämisistä ole tapahtunut.

(2) = Kohtaa ei ole suoraan nimetty, mutta se on pääteltävissä toimintamaiden kautta.

(3) = Ei annettua lukua, mutta vuonna 2023 oikeudenkäyntejä näistä johtuvista syistä ei ollut.

(4) = Ilmoitettu vain kiinteistökehityksen osalta.

(5) = Ilmoitettu ainoastaan merkittävien hankkeiden osalta.

4.3 Tulokset

Mitattava tekijä	Skanska	NCC	YIT	SRV	GRK
1. Ympäristölupien, -standardien ja -määräysten noudattamatta jättämisten määrä.	X			X ⁽¹⁾	
2. Selostus menettelyistä, joilla arvioidaan ja hallitaan hankkeiden suunnitteluun, sijoituspaikan valintaan ja rakentamiseen liittyviä ympäristöriskejä.	X	X	X	X	X
3. Virheisiin ja turvallisuuteen liittyvien jälkityökustannusten määrä.					X
4. Virheisiin ja turvallisuuteen liittyviin vaaratilanteisiin liittyvistä oikeudenkäynneistä aiheutuneiden rahallisten tappioiden kokonaismäärä.					
5. (1) Kirjattavien vaaratapahtumien kokonaismäärä (TRIR) ja (2) kuolemantapausten määrä a) välittömien työntekijöiden ja b) sopimussuhteisten työntekijöiden osalta.	X	X		X	X
6. Kolmannen osapuolen moniulotteisen kestävyysstandardin mukaisesti sertifioidujen hankkeiden lukumäärä (1) ja tällaiseen sertifiointiin pyrkivien aktiivisten hankkeiden lukumäärä (2).	X	X	X		
7. Selostus prosessista, jolla toimintavaiheen energia- ja vesitehokkuusnäkökohdat sisällytetään hankkeiden suunnitteluun ja toteutukseen.	X	X	X	X	
8. Tilauskannan määrä (1) hiilivetyihin liittyvissä hankkeissa ja (2) uusiutuviin energialähteisiin liittyvissä hankkeissa.					
9. Hiilivetyihin liittyvien hankkeiden tilauskannan peruutusten määrä					
10. Ilmastonmuutoksen hillitsemiseen liittyvien muiden kuin energiahankkeiden tilauskannan määrä.					
11. 1) Aktiivisten hankkeiden määrä ja (2) keskeneräiset hankkeet maissa, jotka ovat Transparency Internationalin korruptionäkemysindeksin 20 alhaisimmalla sijalla.	X ⁽²⁾	X ⁽²⁾	X ⁽²⁾	X ⁽²⁾	X ⁽²⁾
12. 1) Lahjonta- tai korruptiosyytteisiin ja 2) kilpailunvastaisiin käytäntöihin liittyvistä oikeudenkäynneistä aiheutuneiden rahallisten tappioiden kokonaismäärä.	X	X ⁽³⁾			
13. Kuvaus menettelytavoista ja käytännöistä, joilla ehkäistään 1) lahjontaa ja korruptiota sekä 2) kilpailunvastaista toimintaa hankkeiden tarjousmenettelyissä.	X	X	X	X	X
14. Aktiivisten hankkeiden määrä	X ⁽⁴⁾	X ⁽⁵⁾		X	
15. Valmistuneet hankkeet	X ⁽⁴⁾	X ⁽⁵⁾		X	
16. Tilauskannan rahallinen arvo	X	X	X	X	X
Tulos	10/16	10/16	6/16	8/16	6/16

Taulukko 2, Tutkimustulokset

Tutkimustulokset yritysten välillä ovat hyvin samankaltaisia, mutta muutamia erojakin löytyy. Samankaltaisuus johtune GRI-standardista, jota kaikki vertailuryhmän yritykset GRK:ta lukuun ottamatta käyttävät. Koska yksikään yrityksistä ei käyttänyt suoraan SASB:ia, jotkin tulokset ovat löydettävissä ainoastaan osittain tai päättelemällä. Tutkimustulokset käydään seuraavaksi läpi aihealue kerrallaan.

4.3.1 Kohdat 1–2; Projektikehityksen ympäristövaikutukset

Kohdat 1 ja 2 liittyvät ympäristövaikutusten huomioimiseen yritysten projektisuunnittelun ja kehityksen aikana. Ensimmäiseen kohdan on ilmoittanut suoraan ainoastaan Skanska, jonka raportista on löydettävissä kohta ”Major environmental incidents = 0”. Lause ei suoraan tarkoita, etteikö esimerkiksi pienempiä noudattamatta jättämisistä olisi tapahtunut, mutta tässä kontekstissa voidaan tulkita standardi ilmoitetuksi. SRV ei suoraan kertonut standardista, mutta ilmoitti ettei ole saanut sakkoja sääntöjen tai maksuja tai lakien noudattamatta jättämisestä. Voidaan siis tulkita, että sääntöjä on noudatettu.

Kaikki yritykset täyttävät kohdan kaksi edellyttämät tiedot. Selostukset olivat hyvin samankaltaisia keskenään ja esimerkiksi rakennusten ja infran elinkaaret olivat yleisiä aiheita.

4.3.2 Kohdat 3–4; Rakenteellinen integriteetti ja turvallisuus

Kohdat 3 ja 4 liittyvät pääosin työturvallisuuteen ja jälkitöiden määrään. Ainoastaan GRK kertoi raportissaan takuutöiden määrän, joka oli 0,08 prosenttia liikevaihdosta.

Kohdasta neljä yksikään yritys ei maininnut raporteissaan mitään. Monet yritykset kertoivat yleisellä tasolla oikeudenkäynneistä, mutta niiden voidaan olettaa pääosin johtuvan esimerkiksi erilaisista rakennusluvallisista asioista.

4.3.3 Kohta 5; Työvoiman terveys ja turvallisuus

Kohta 5 liittyy työntekijöille sattuneisiin vaaratilanteisiin ja niiden aiheuttamiin kuolemantapauksiin. Vaaratilanteet ovat melko laaja käsite, joten kohta merkittiin täytetyksi, mikäli yritys ilmoitti tapaturmien absoluuttisen määrän. YIT:tä lukuun ottamatta kaikki yritykset kertoivat tarkat luvut raporteissaan. YIT ilmoitti ainoastaan tapaturmataajuuden, mutta ei yhtään absoluuttista lukua. Osa yrityksistä raportoi tulokset maittain ja osa ainoastaan yhden kokonaisluvun.

4.3.4 Kohdat 6–7; Rakennusten ja infran elinkaaren ympäristövaikutukset

Kohdat 6 ja 7 kertovat yritysten tuottamien rakennusten ja infrastruktuurin ympäristövaikutuksista koko elinkaaren ajan ja miten se otetaan huomioon jo aikaisessa vaiheessa. Skanska, NCC ja YIT olivat hankkineet useille hankkeilleen ulkopuolisia arvioija, kuten LEED, BREEAM ja RTS. SRV ja GRK eivät raporteissaan tätä ilmoittaneet.

Kaikki yritykset GRK:ta lukuun ottamatta täyttivät kohdan 7 edellyttämät tiedot. Useimmat yritykset kertoivat pääosin energiatehokkuudesta, mutta myös vesitehokkuusnäkökulmia oli otettu huomioon.

4.3.5 Kohdat 8–10; Liiketoimintakokonaisuuden ilmastovaikutukset

Tämän aihealueen raportointi oli ylivoimaisesti heikointa yritysten keskuudessa, sillä yksikään yritys ei täyttänyt yhtäkään kohtaa. Tilauskannasta oli saatavilla hyvin vähän spesifiä informaatiota yleiselläkin tasolla ja näihin detaljeihin ei tilauskannan kontekstissa otettu mitään kantaa.

4.3.6 Kohdat 11–13; Liiketoiminnan etiikka

Kohdat 11, 12 ja 13 liittyvät korruptioon, lahjontaan ja kilpailuvastaiseen toimintaan. Kohdan 11 tiedot löytyivät välillisesti jokaisen yrityksen raporteista. Yritysten ilmoittamien toimintamaiden perusteella oli pääteltävissä, ettei liiketoimintaa harjoiteta maissa, jotka ovat korruptionäkemysindeksin 20 alhaisimman joukossa.

Kohdan 12 tiedot löytyvät vain Skanskan ja NCC:n raporteista. NCC ei suoraan ilmoita lukua, mutta kertoo ettei näistä sysitä johtuvia oikeudenkäyntejä ole ollut.

Kaikki yritykset täyttävät kohdan 13. Useimilla yrityksillä on laaja toimintasuunnitelma ehkäisemään väärinkäytöksiä ja yleisin tapa oli erilaiset ilmoituskanavat.

4.3.7 Kohdat 14–16; Aktiivisuus

Kohdat 14, 15 ja 16 mittaavat yritysten toiminnan laajuutta. Aktiivisten ja valmiiden hankkeiden määrän ilmoittaa selkeästi ainoastaan SRV. Skanska kertoo molemmissa tiedot ainoastaan kiinteistökehityshankkeiden kohdalla, NCC puolestaan merkittävien hankkeiden kohdalla. YIT ja GRK eivät ilmoita näistä kohdista mitään.

Viimeinen standardi on tilauskannan rahallinen arvo. Jokainen vertailuryhmän yritys ilmoittaa tämän selkeästi. Jotkin yritykset kertovat myös tilauskannan jakautumisen vuosi vuodelta sekä liiketoimintasektoreittain.

4.4 Tulosten analysointi

Vertailussa parhaiten pärjäsivät Skanska ja NCC, jotka molemmat täyttivät kymmenen kuudestatoista kohdasta. Skanskan olisi voinut olettaa pärjäävän paremmin, johtuen yhtiön osittaisesta SASB-standardien käytöstä. Hieman yllättävä tulos oli YIT:n ja GRK:n tasaväiksen suoriutuminen. GRK on listaamaton ja huomattavasti pienempi yhtiö kuin YIT, joten YIT:n olisi voinut olettaa raportoivan laajemmin. GRK ei raportoinut minkään tietyn raportointistandardin mukaan ja raportointi oli muutenkin suppeampaa kuin verrokkiyrityksillä. Tämä saattaa johtua listaamattomuuden lisäksi yhtiön nopeasta kasvusta nykyiseen kokoluokkaan. Yhtiö kertookin vuosikertomuksessaan laajentavansa vastuullisuusraportointiaan jatkossa.

Signaaliteorialla voidaan selittää juuri yllä kuvatun kaltaista toimintaa. GRK todennäköisesti tiedostaa, ettei vastuullisuusraportointi ole samalla tasolla kuin monilla muilla kilpailijoilla. Se kuitenkin haluaa signaloida sidosryhmille, että tilanne tulee muuttumaan ja annettu tieto lisääntymään.

Institutionaalisen teorian toimimisen voidaan havaita esimerkiksi Skanskan tavasta lisätä osa SASB-standardeista raporttiinsa, vaikka yhtiö lähtökohtaisesti raportoi GRI:n mukaan. Todennäköisesti yhtiö haluaa tällä miellyttää suurempaa osaa yhteiskunnasta, esimerkiksi yhdysvaltalaisia, jotka ovat tottuneet SASB-raportointiin.

5 Yhteenveto ja johtopäätökset

Tässä tutkimuksessa on tutkittu Suomessa toimivien rakennusalan yritysten kestävyysraportointia SASB-standardin näkökannalta. Yksikään tutkimuksessa mukana ollut yritys ei käyttänyt suoraan kyseistä standardia, joten tuloksiin saatiin hajontaa. Tutkimustulokseksi saatiin, ettei yksikään tutkittu yritys täytä standardin vaatimia ehtoja suoraan. Yritysten raportointitavoissa ja laajuudessa oli merkittäviä eroja, mutta myös yhtäläisyyksiä. Neljän standardin kohdalla kaikki yritykset täyttivät standardin asettamat raportointikriteerit, kun taas neljän muun kohdalla yksikään yritys ei täyttänyt niitä. Parhaiten vertailussa pärjäsivät Skanska ja NCC, jotka olivat samalla vertailun suurimmat yritykset.

Johtopäätöksenä voidaan sanoa, että Suomessa toimivien rakennusalan yritysten taloudellisesti olennaisen kestävyystiedon raportointi voisi olla vielä reilusti laajempaa. Erityisesti tilauskannan jakautumisesta ja mahdollisten oikeudenkäyntien syistä voisi kertoa enemmän. Myös mahdolliset lupien ja lakien noudattamatta jättämisestä on vaikea löytää tietoa. Laajentamalla raportointia yritykset voisivat pitää tyytyväisenä entistä laajempaa osaa sidosryhmistä.

Jatkotutkimuksena voisi olla mielenkiintoista verrata yritysten nykyistä raportointia ja vuoden 2026 raportointia samalla tavalla, kun IFRS S1, S2 ja CSRD-direktiivi ovat astuneet voimaan. Todennäköisesti raportointi tulee laajentumaan ja yhdenmukaistumaan tuolloin entisestään.

6 Lähteet

Freeman, R. E., Harrison, J. S., Wicks, A. C., Parmar, B. L., & De Colle, S. (2010) Stakeholder theory. The state of the art.

Greenstep. Haettu osoitteesta https://greenstep.fi/cfo-ja-vastuullisuus-asiantuntijat-apunasi-csrd-raportoinnissa?utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=google_fi_vastuullisuuspalvelut&campaignid=14788768780&adgroupid=137293928116&keyword=csrd&device=c&gad_source=1&gclid=CjoKCQjw_qexBhCoARIsAFgBlevejbIyHk52V4XqvQOYqei-hbwb5jzc4K9JSSAh73CYcxrwwbk9fH6YaAvJBEALw_wcB

GRK. Haettu osoitteesta <https://www.grk.fi/palvelut/>

GRK. Vuosi- ja vastuullisuuskertomus 2023. Haettu osoitteesta https://www.grk.fi/wp-content/uploads/2024/04/grk_vuosi-ja-vastuullisuuskertomus_2023.pdf

GRK. Haettu osoitteesta <https://www.grk.fi/grk-julkaisi-uuden-strategiansa-tavoittelemerkittavaa-ja-kannattavaa-kasvua/>

IFRS. (2021) Haettu osoitteesta <https://www.ifrs.org/news-and-events/news/2021/11/ifrs-foundation-announces-issb-consolidation-with-cdsb-vrf-publication-of-prototypes/>

IFRS. (2023) Haettu osoitteesta <https://www.ifrs.org/issued-standards/ifrs-sustainability-standards-navigator/ifrs-s1-general-requirements.html/content/dam/ifrs/publications/html-standards-issb/english/2023/issued/issbs1/#about>

Meyer, J & Rowan, B. (1977) Institutionalized organizations: Formal structure as myth and ceremony. *The American Journal of Sociology*. 83(2):340-363

NCC. Vuosi ja vastuullisuusraportti 2023. Haettu osoitteesta <https://www.ncc.com/globalassets/ir/annualreport/ncc-annual--and-sustainability-report-2023-without-bookmarks.pdf>

NCC. Haettu osoitteesta <https://www.ncc.fi/tietoa-nccsta/ncc-konserni/historia/>

Rakennuslehti. (2023) Rakennusala hätää kärsimässä. Haettu osoitteesta <https://www.rakennuslehti.fi/blogit/rakennusala-hataa-karsimassa-julkiset-investoinnit-eivat-ena-tahditu-tasaamaan-lamaa/>

Rakennustekniikka. (2022) Rakentamisen suhdannenäkymät. Haettu osoitteesta <https://www.ril.fi/fi/rakennustekniikka/rakentamisen-suhdannenakymat.html>

Rakennusteollisuus. (2021) Suhdanekatsaukset. Haettu osoitteesta <https://rt.fi/tietoa-alasta/tilastot-ja-suhdanteet/suhdanekatsaukset/>

Rakennusteollisuus. (2021) Rakentamisen yhteiskunnalliset vaikutukset. Haettu osoitteesta <https://rt.fi/2021/04/rakentamisen-yhteiskunnalliset-vaikutukset/>

Rakennusteollisuus. (2021) Rakentamisen yhteiskunnalliset vaikutukset. Haettu osoitteesta <https://rt.fi/2021/04/rakentamisen-yhteiskunnalliset-vaikutukset/>

SASB. (2022) Answering your top five questions about the ISSB and SASB Standards. Haettu osoitteesta <https://sasb.ifrs.org/blog/answering-your-top-five-questions-about-the-issb-and-sasb-standards/>

SASB. Standards. Haettu osoitteesta <https://sasb.ifrs.org/standards/>

SASB. Haettu osoitteesta <https://sasb.ifrs.org/about/>

Scott, W. (2001) Institutions and Organizations. Sage Publications

Skanska. (2024) Haettu osoitteesta <https://group.skanska.com/about-us/how-we-work/organization/>

Skanska. Vuosi- ja vastuullisuusraportti 2023. Haettu osoitteesta

<https://group.skanska.com/493370/siteassets/investors/reports-publications/annual-reports/2023/annual-and-sustainability-report-2023.pdf>

Skanska. (2022) Haettu osoitteesta <https://group.skanska.com/about-us/who-we-are/our-history/>

Skanska. (2016) Haettu osoitteesta <https://www.skanska.fi/tietoa-skanskasta/skanska-suomessa/historia/>

Spence, M. (1973) Job Market Signaling. *The Quarterly Journal of Economics*, 87(3), 355–374.

SRV. Vuosikertomus 2023. Haettu osoitteesta https://cdn.srv.fi/2024-02/srv_vuosikertomus_2023_fi.pdf

SRV. Haettu osoitteesta <https://www.srv.fi/srv-yrityksena/sijoittajalle/srv-sijoituskohteena/>

SRV. Haettu osoitteesta <https://www.srv.fi/srv-yrityksena/sijoittajalle/osake-ja-osakkeenomistajat/suurimmat-osakkeenomistajat/>

YIT. Vuosikatsaus 2023. Haettu osoitteesta https://www.yitgroup.com/siteassets/investors/annual-reports/2023/yit_vuosikatsaus_2023.pdf

YIT. Haettu osoitteesta <https://www.yit.fi/kiinteistosijoitukset>

YK. (2023) United Nations Environment Programme and Yale Center for Ecosystems + Architecture (2023) *Building Materials and the Climate: Constructing a New Future*. Haettu osoitteesta <https://wedocs.unep.org/20.500.11822/43293>

YK. (2015) Goals. Haettu osoitteesta <https://sdgs.un.org/goals>

Ympäristöministeriö. (2023) Mitä on kestävä kehitys. Haettu osoitteesta
<https://ym.fi/mita-on-kestava-kehitys>